

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Yttrande
2020-06-15

Diarienummer
523-12689-2020

Sida
1(3)

Regeringskansliet Miljödepartementet
Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

Hållbar terrängkörning

Ert dnr: M2020/00205/Nm

Länsstyrelsen i Västra Götalands län yttrar sig över betänkandet om Hållbar terrängkörning (SOU2019:67) av utredningen med samma namn.

Sammanfattning

Västra Götaland har ytterst sällan långa och snörika vintrar. Av den anledningen förekommer inte snöskotrar i sådan utsträckning att de ställer till olägenhet eller skador i naturen i någon större omfattning.

Enligt förslaget ska Transportstyrelsen pröva ansökan om terrängkörning och länsstyrelserna ska pröva enligt bestämmelserna i Jaktförordningen. Vi ser inte hur förslaget kommer att underlätta för personer med bestående rörelsehinder som vill köra i terräng för att jaga.

Länsstyrelsen anser att utredningens förslag att ge kommunerna operativt tillsynsansvar ger ökad möjlighet att stärka tillsynen tillsammans med Polismyndigheten. I de län som har naturvårdsvakter är det positivt att deras befogenheter utökas för att bedriva en effektivare tillsyn.

Synpunkter på betänkandets förslag

Terrängkörningslagen

Enligt 5 § kan det också finnas bestämmelser i 7 kap. miljöbalken om skyddade områden. Länsstyrelsen konstaterar att det därför kan uppstå prövningar av två olika lagstiftningar. Eftersom terrängkörningslagen gäller överallt, även inom skyddade områden, borde den lagstiftningen vara tillräcklig. Den rättsliga påföljden är olika, men den borde vara densamma enligt lagstiftningarna.

I 13 § bör förtydligas att det inte bara ska gälla vid tjänsteärenden utan även för övning. Vi anser att det är viktigt att dessa yrkesgrupper även får utföra övningar för att klara sina uppdrag.

Terrängkörningsförrordningen

Förslaget att Polismyndigheten efter samråd med Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om förordnande och utbildning av naturvårdsvakter anser Länsstyrelsen är bra.

Terrängkörning i samband med jakt

Länsstyrelsen anser att personer med bestående rörelsehinder inte ska behöva söka tillstånd hos myndigheter för jakt med hjälp av motordrivna fordon efter artskyddade däggdjur och fåglar (för vilka jakt är tillåten).

Det är i dagsläget tillåtet för rullstolsburna personer med bestående rörelsehinder att jaga de vanligaste däggdjuren från stillastående motorfordon med avstängd motor utan ansökan till någon myndighet. Länsstyrelsen ser inte behovet av att de ska behöva söka tillstånd hos myndigheter för jakt efter artskyddade däggdjur, skogshare och fåglar (för vilka jakt är tillåten). Dagens tillåtna jakt från motorfordon (utan ansökan), för personer med bestående rörelsehinder (som bedrivs med stöd av jaktförrordningen 20 § första stycket 4) har inte orsakat några av myndigheten märkbara bekymmer. Länsstyrelsen anser därför att jakt på samtliga arter, som får jagas genom förordningar eller enskilda beslut, ska få bedrivas av rörelsehindrade på samma sätt som den icke-rörelsehindrade jägarkåren, det vill säga utan den extra ansträngning som en ansökan om nödvändiga hjälpmedel innebär.

I sammanhanget kan nämnas att Sverige har ratificerat FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Konventionen fastställer att varje inskränkning av individens fri- och rättigheter bör kunna motiveras mycket väl för att inte klassificeras som diskriminering (Artikel 1-3 SÖ 2008: 26).

Länsstyrelsen anser att ett läkarutlåtande som styrker personens grad av handikapp ska räcka för den som ifrågasätter jaktutövade från motorfordon och att inga ytterligare tillstånd behövs. Att ansöka till myndigheter är kostsamt både vad gäller tid och medel för alla inblandade. Krav på ansökningsförfarande ska därför vara väl underbyggda och väl genomtänkta.

Länsstyrelsen ser inte hur Transportstyrelsen ska hantera naturvärden och områdesskydd i sina kommande tillståndsprövningar. Eftersom sådan kompetens knappast finns hos Transportstyrelsen, kommer myndigheten att behöva remittera ansökan till länsstyrelsen.

Tillsynsansvar

Alla länsstyrelser har inte naturvårdsvakter. Där de finns är det rimligt att de utövar tillsyn med utökade befogenheter. Förutom naturvårdsvakter ska enligt förslaget kommunerna, få operativt tillsynsansvar över terrängkörning utanför statliga fjällregleringsområden. Förmodligen får det störst betydelse i kommuner med mycket skoterkörning, men kan ju även vara bra för att stävja körning med fyrhjulingar och andra motordrivna fordon i terrängen. Det blir ett tydligt tillsynsansvar i och med detta. Det har hittills varit otydligt då länsstyrelser och kommuner jobbat med förebyggande tillsynsåtgärder, men har inte haft det operativa tillsynsansvaret. Med denna ansvarsfördelning blir det tydligt att det finns en straffrättslig linje (polis och åklagare) och en tillsynslinje (länsstyrelser och kommuner), liksom enligt miljöbalken. Naturvårdsvakter tar en del

ingripanden av polisiär karaktär, men även det förebyggande och kontrollerande arbetet landar på samma tillsynsmyndighet så att dessa olika delar av tillsynen kan bedrivas samordnat. Ambitionen bör ju rimligen vara att undvika naturvårdsvaktsingripanden så långt som möjligt.

Kommunerna har ansvar för annan tillsyn som kopplar till allemansrätt och friluftsliv, som till exempel skyltar som hindrar allmänhet, ordningsföreskrifter om ridning, cykling med mera. De har planeringsansvar för friluftsområden, liksom för leder för turism och friluftsliv och har även tillsyn över motorbanor med mera. Allt kopplar på olika sätt till olovlig terrängkörning, varför det är naturligt att kommunen också har kontroll över terrängkörningstillsynen.

Tillsynsarbetet behöver inte nödvändigtvis enbart innefatta ingripanden av polisiär karaktär. Om ingripanden behövs med risk för våld, ska handräckning av polis ändå begäras. Det kan nog snarare handla om att jobba med förebyggande åtgärder (information till relevanta målgrupper, skyltning, markering av leder), förelägganden och förbud till enskilda och grupper/föreningar som idkar olovlig motorkörning i terräng. Det kan till exempel handla om att återställa markskador efter olovlig terrängkörning. Det har inte funnits något verktyg för det, såvida det inte inryms inom anmälningsplikten enligt 12 kap. § 6 miljöbalken som gäller tillsyn utanför naturskyddade områden.

Straffet skärps vilket är bra för att markera allvaret och stävja en eskalerande utveckling.

Bra att utredningen visar på en tydlig ambition att skärpa och stärka tillsynen och att tillsynen placeras hos annan organisation än Polismyndigheten.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektören Lisbeth Schultze, med naturvårdshandläggaren Maria Ericsson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschefen Eva Olsen medverkat.

Lisbeth Schultze

Maria Ericsson

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia till:

michael.lofroth@regeringskansliet.se